

	ՏՐԳ.	ՎԵՃ.	ՆՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	90	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱՌ	80	40	
ՍՐՏԱՍԱՀԱՆ	85	18	40

Ձեռագրակուած ձեռագիրք եւ չին օրուի

ՏՆՕՐԵՆ - ԽՄԵՐԱՆՈՒՐԱՊՈՍ

Լ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

طاشينك
ارمنيجه يوى سياسى غزته
صاحب امتياز: هراير ماموريان
"TACHINK",
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒԺԸ

Նախորդ յօդուածով մը այս սրնակներուն մէջ պարզեցիք ամբողջականութեամբ ուղղութիւնը Անկեղծ ըլլալու եւ յստակ խօսելու միակ մտահոգութեամբը, անկախանդօրէն յայտնեցիք իմ կարծիքս, որ այսօր կարծիքն է նաեւ. ա՛յ տարակոյս չիկայ. ազգին ահագին մեծամասնութեանը Միմիայն ամբողջականութեանը, եւ իրենց համակրները ըլլալու ճշդիմ հպարտութեամբը գոռոզացող ափ մը անգիտակից ներ չեն բաժնիր հարկաւ մեր կարծիքը. բայց մենք արդէն այդ խոտորեցեալները ի կարգ հրաւիրելու համար է որ մեր ձայնը կը բարձրացնենք. Հետեւաբար իրենց պոռնկութեանը կամ բռնութեանը չեն որ պիտի կրնան բռնաբարել մեր կարծիքի ազատութիւնը, եւ ինչ որ աւելին է՝ վերապահումի բռնադատել մեզ մեր կարծիքը հրապարակելու քաջութեան մէջ:

Արդէն վերջերս ազգին մէջ որոշ եւ կտրուկ ուղղութիւն մը գծուելու վրայ է, եւ ես ատոր մէջ կը տեսնեմ շատ մը խիթարական երեւոյթ մը, ազգային բարեբաւեցեալներու տեսակէտով. կեդր. վարչութեան կողմէ հսկակ ուրեմն արտաբար որդեգրուած կարգապահը, ամբողջաբար որդեգրուած է, հետեւեալ զետիկ կը գտնէ նաեւ գաւառի պաշտօնական շրջանակներուն մօտ, եւ ազգային իշխանութեան հեղինակութիւնը բարձր պահելու եւ օրինականութեան յարգանքը ազգուպէս պարտադրելու առողջ եւ զօրեղ ըմբռնումով մը տեղ տեղ անցնելու յաջողութիւնները սկսած են ձեռք բերուել, որ հետեւեալ կարելի պիտի ըլլայ յուսալ թէ՛ մեր ազգը քայքայուել նպատակ ունեցող կուսակցական եւ լրագրական ամբողջականութիւնը վերջի վերջոյ պիտի ճշմուի, օրէնքներ աւելցնել, որքան եւ անկէ ըստ ազգին կամեցողով:

Ահա՛ կարելիքն հասած ստորոջ լուրերը. փոքր չէ որ դիտարկուած ծիծաղալար յեղափոխութեանը առարկայ ըլլան. կը հաստատեն թէ՛ Դաշակցութեան այդ միջնաբերդը քանդուած է վերջապէս, համբերութիւնը կորսնցուցած գիտակից ժողովուրդի մը միահամուռ ընդդէմութիւն շնորհիւ, Ա՛յ չափը անցնուած էին. լրջուած էր դաշակցութեան բաժանը, վիճակները Առաջնորդը, որ իր հաշտարար քաջակցութեան պատճառաւ երբեմն կասկածելի իսկ դարձած էր, զգուշացնող զանգուշ Դաշակցական չէֆերուն եւ տըղերներուն խուժանավար արարքներէն, հրաժարական տուել է. իսկ կարելի ժողովուրդին բոլոր կարեւոր տարրերը, թո՛ւ վերջի իրենց անտարբերութիւնը, խուժաններում եւ միազանգուած ընդունած են Ս. Ռամկավար կուսակցութեան ծրագիրը. եւ հայկապ հանդիսաւորութեամբ կազմած են Ս. Ռ. Կ. Ակումբը, այն հաստատութիւն թէ՛ այդ կուսակցութիւնը, որ առաջին օրէն ծառայած է ամբողջականութեան գէ՛տ. ընդգրկած է այնպիսի զուտ ազգայնական — ժողովրդապետական ծրագիր մը, որ, զերծ՝ վիճելի վարդապետութիւններէ եւ դասակարգային դաշակցութեան խնդիրներէ, բոլորովին համապատասխան է մեր ազգային ներկայ իրականութեան եւ հայ ժողովուրդին ազգային-քաղաքական ճգնաժամներուն Գաւառը, որ առջի բերան համապատասխան էր անխիտանական բարեկամութեանը մը թունաւոր հրապարակում. պիտի չուշանայ ապաքէն հասկնալու եւ իւրացնելու Ս. Ռ. կուսակցութեան ա-

ռողջ եւ ազգային ծրագիրն ու գործունէութիւնը. կարին առաջին յայտարար կամ գոնէ ամէնէն ուշագրաւ նշանը կուտայ, ինքնաշօթար համաբողջութեամբ այդ կուսակցութեան հովանիին տակ, եւ պէտք է մաղթել որ վաճի մէջ եւս, որ անխիտանականութեան ամէնէն ազատակից միջնաբերդն է. միեւնոյն զարթեալը պիտի կայ վերջապէս, եւ վասպուրականը ազատութեան ցեղերէն որ իր կենսունակութեան հիւթը կը ծծեն վայրագ հեթանոսութեամբ մը...

Մէկ կողմէն՝ ազգին գլուխը գրտաւորեցնելու եւ վարկիներուն անողորմութիւնը, երբ խնդիր է ազգային հեղինակութիւնը բարձր պահել խուժանավարութեան գէ՛տ, եւ միւս կողմէն՝ ժողովուրդին գիտակից եւ կորովի կեցողութեամբ, ազգակործան անօրինակութեան հեթանոսութեան նկատմամբ, աներկաբայօրէն պիտի ստեղծեն լաւագոյն վիճակ մը, որուն գերազանցապէս պէտք ունի մեր ազգը, մասնաւոր զաւանդները, հայկական բարենորոգչութեան յառաջիկայ գործադրութեան առթիւ:

Պէտք է որ ամբողջականութեանը գիտնան թէ՛ ազգին մեծամասնութեան կամքը այնպիսի գործութիւն մըն է որուն դիմադրելու համար չի բաւեր նախադիմումն ու սպառնալիքը, ոչ ալ բիրտ ու բռնութեամբ. Այսօր անուրաքանչեւ ճշմարտութիւն մըն է որ ազգին մեծամասնութիւնը, իսկական ինքնութեանը, զօրավիճ է ազգային իշխանութեանը եւ համարժէտ է որ Ազգային Սահմանադրութիւնը անպայման գործադրուի:

Արդ եթէ ամբողջականութեանը կ'ուզեն, այս կամ այն խնդրոյն մէջ, իրենց դիմադրութիւնը կամ թողոքը ներկայացնել, իրենց ազգային անհատները, հարկ է որ օրինաւորութեան ճամբուն մէջ մտնեն. Օրինակի համար, եթէ վարժարանի խնդիր է. պէտք է զիմեզ գրաւորապէս ձեռնհաս մարմին, ըսենք Հոգաբարձութեան. եթէ այդ Մարմինը նկատի չառնէ իրենց խնդրանքը, կրնան իրենց դիմադրութիւնը ներկայացնել Բաղաք. ժողովին՝ ուրիշ բոլորած է Հոգաբարձութեանը. եւ եթէ այդ ժողովն ալ նկատի չառնէ, իրենց ուրիշ բան չի մնար բայց եթէ զիմեզ Գաւառական ժողովին՝ որ համարաւոր Մարմինն է, բայց այդ դիմադրութեանը չեն կրնար կատարել. այլ ժողովուրդին ընտրուած երեսփոխաններուն միջոցաւ, որ միայն իրաւունք ունին հարցում կամ ի հարկին հարցապնդում ուղղելու. հարկաւ իրենց կարծիքէն եղող, իրենց իրաւունք տուող, գէթ մէկ երեսփոխան կը գտնուի որ հաճի իւրացնել բողոքը եւ խնդիր ընել Գաւառ. ժողովին մէջ, իսկ եթէ չի գտնուի այդ մէկը, ըսել է որ այդ բարձրագոյն Մարմինն ալ միաձայնութեամբ համաձայն չէ իրենց, որով հարկ կ'ըլլայ որ խնդրի մը տեղ զերին նստին, սպասելով որ լաւաջիկայ ընտրութեանը առթիւ իրենց պէս մտածող ազգայինները երեսփոխան ընտրուին որպէսզի կարեւան դիւրաւ խօսքերին քայքայելու. Ահա՛ օրինականութեան ճամբան գոր կը գտնուի Ազգային Սահմանադրութիւնը. այլապէս, ամբողջականութեան եւ անխիտանականութեան է չիտկէ չիտակ՝ ժողովները կոխել եւ ժողովականներուն սպանալ. ընդունել տալու համար որոշում մը՝ որուն վաւերականութեան

նը աշխարհիս ամէն կողմը անընդունելի է. քանի որ այդ պարագային կարծիքի ազատութիւնը բռնաբարուած է եւ ազատ խորհրդակցութեան տեղ՝ տիրած է բռնի պարտադրութիւնը:

Ասանկ արարքներ երբ լեռները գործուելու ըլլան, ասպատակութիւն կ'ըսուի. բայց երբ քաղաքներուն մէջ գործուելու ըլլան, աւելի ծանրակշիռ հանգամանք մը կ'առնեն:

Պիտի բաւէր իրաւաբանական ամենատարրական հասկացողութիւն. եւ քիչ մըն ալ տարրական պարկեղտութեան ըզգացում, հա՛ղուելու համար որ՝ քաղաքային կրնան զազաւարական գետնի վրայ աշխատել իրենց հոգեւորականութեան յաղթանակին. բոքրականորէ բոլոր ներքին խնդիրներով, բայց թէ խոտելի եւ լաւատ պահապարկելի է ընթացքը խուժ մը քաղաքացիներու որ, եթէ ըլլան իսկ անկեղծօրէն համոզուածներ բռնի եւ խուժանավար միջոցներու կը դիմեն իրենց խոտը քայքայելու համար:

Ո՛վ ըսաւ թէ իրենց համոզումը ընդհանուրէն համոզումն է. ո՛վ տուաւ իրենց լրագրութիւն, ժողովուրդի անուշով խօսելու:

Ազգային Սահմանադրութեան շնորհիւ ժողովուրդը ազատութիւն կ'ընտրէ իր ներկայացուցիչները. եւ ասոնց հաւաքական մարմինը լանուռ ժողովուրդին կը գործէ. Յորքան կայ այդ փոխանորդութիւնը, անհատներ կամ խմբակցութիւններ կըրնան իրենց հաշտին քննադատել կամ բողոքել. բայց այդքան միայն. Հարկաւ ժողովի մը տուած որոշումը չի կրնար ամէնուրեք հաճել ըլլալ. թէ ազատ լուծումով ժողովը մը կամ անկէ՛ անուշաւած մարմին մը որոշումներ կ'ըլլան մեծամասնութեան որոշում. եւ մեծամասնութեան ուժին հանդէպ յարգանք պէտք է:

Թո՛ղ փոքրամասնութիւնը կաշմողները աշխատին թէ որ կրնան մեծամասնութեան չափը. իսկ թէ որ չեն չափը. Ըսել է թէ ժողովուրդը իրենց հետ չէ, իրենց համարժէտ չէ:

Այն ատեն այլուր թո՛ղ փոքրամասնութեան իրենց հաշտարական գործունէութեան. քանի որ ժողովուրդին մեծամասնութիւնը իրենց չուզեր:

Վերադառնալով Իզմիրի վերջին զգուշութեան, քանի մը բառ եւս. Լսեցի որ տեղւոյ վարժարանի տեսուչին գէ՛տ ուղղութեամբ պայքար — գէթ իր ձեռն մէջ ամբողջականութեան — նշխար, եւ գոնէ աստուծոյ պէս, պայքարն է եղեր Աւաջ. նոր Ս. ինչ գէ՛տ, որուն բարձր իմացականութեան եւ կորովի նկարագրին առջին խնդիրը լարողը ու է հայ պատկառ պիտի կենար, եթէ անոր զազաւարականութեանը մը չըլլար իսկ. Լսեցի նաեւ որ խնդրոյ նիւթ եղող Տեսուչը, որ աստեւ մը գիւնուած եւ ոստիկանէ մը պաշտպանուած կը ըլլալապիսի եղեր քաղաքին մէջ, հա՛կատակ իր պայմանագրութեան իրողութեան՝ հրաժարելու տեղէն մեկներ է, կեանքը վտանգել մէջ տեսնելով:

Ասոնք սահմանեցող ամենացաւառի իրողութիւններ են, եւ միայն Իզմիրի ափ մը ամբողջականութեանը կրնան հպարտանալ ձեռք բերուած այս հոյակապ յաջողութիւններով...

Քիչ մը գուցէ այս Ազգին համար, որ պէտք ունի ինքնամփոփումի եւ հաղորատութեան, քիչ մը գուցէ:

Վ. ՄԱԼԵՋԱՆ

ՄԵՆԵՄԵՆԻ Տ. ՍԱՐԳԻՍ ՔԱՅԱՆԱՅԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

ՈԳԵԼԱՐՈՒԹԵԱՍԲ ՇԵՏԱՔՐՈՒՈՂՆԵՐՈՒՆ

Սկիզբիկեան դարու մը մէջ կ'ապրէինք. Աստուածային շնորհաց յաւիտենականութեան վրայ գաղափար իսկ չունէինք. եւ կուգնէր հաւատալ թէ ամեն ինչ բնականօրէն տեղի կուենան եւ ասկէ անդին ոչինչ կայ. բայց ինչ ըսել ան կարող մը տեսիլներու համար որք տեղի կուենան այն եօթնեակի մէջ. նորենձայ Տ. Սարգիս քահանայի մահուան առթիւ. եւ որոնք ես կուգնեմ պատմել ձեզ իբր ամենամօտ դրացին ազգականը եւ հանգուցեալի սնարին մօտ մինչեւ վերջին շունչը հսկողներէն մին:

Թող կեցողիկեանները ծիծաղին իմ միաժողութեան վրայ. բայց ես պիտի պիտի պնդեմ թէ ասոնք իրողութիւններ են որ տեղի ունեցան ակն յայտին:

1. Հանգուցեալ նորենձայ իր քառասունքի վերջին օրերուն, իբր Աւագ-Սոբանի ետեւ ծնրադիր պատարագի փորձերը կը կատարել ձայնաւոր տիրացուի մը հետ. «Օրհնեալ եղբորք, երթայք՝ խաղաղութեամբ» ըսելով վերջացնելու պահուն, յանկարծ որոտումի նման ձայն մը կը լսուի Ս. Գլխադրի ու զանգաւատան երկաթեայ փակ դռները կը բացուին, եւ լուսեղէն ձիւնք մը կանցնի ու կաներեւութեամբ, սարսափի մատնելով խեղճ նորենձայ:

2. Ազգային Հիւանդանոցի մէջ, հանգուցեալ նորենձայ վախճանելէ երկու օր առաջ երիցունին տեսիլք մը կը տեսնէ, չեմ կարող ըսել երազ. որովհետեւ քաւնի մէջ չէ եղեր. այլ բաց աչքօք. սեւազգեստ կին մը կ'ուզայ հրիցկին մօր կը յանձնէ ձեռք մը սեղ զգեստիկներ. — «Ա՛յ ասոնք քուկն են, հագի՛ր» ըսելով. երիցունին չուզէր տեսնել ու կը պատասխանէր զառնապին. «Մայրս. քորեքս եւ փեսաս մէկ տարուայ մէջ կորսնցուցի, արդէն սեւեռու մէջ եմ. ինչ պիտի ընեմ ասոնք, խնդրե՛ք ալ...» «Պէտք է առնես, կը պատասխանէ սեւեռով կինը, պէտք է ասոնք ալ հագնիս. Աստուածային հրամանը այն է...» — Երկու օր վերջ իր տէր հայրը կը վախճանի. տմբողջ սեւեռու ու սուգի մէջ թողւով իր ընտանիքը. բարեկամներն ու ազգականները — Երիցունին լաւակոծ կը պատմէ նաեւ թէ իր քանանակայ վաղամեծիկ քորով մտնուանէն երկու օր առաջ, դարձեալ այդ սեւեռով կինն էր իր քորով մահուան լուրը գոռոզող:

3. Մէնեմէնի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ վարի կողմը, որ հայեր կը բնակին ընդհանրապէս՝ երեկոյեան ժամը 9-ի մօտ, որ աստեւ Տ. Հայրը հոգին կ'աւանդէր Աստուծոյ, յանկարծ լոյս մը կը ծագի հանգուցեալին բնակելիք տան վրայէն եւ ոլորտապայտայտ անցնելով կը թուի գերեզմանատունը մտնող լեռը կը լուսաւորուի գրեթէ 4—5 վայրկեան. ներկայ գտնուող հայեր ու յուրեր սարսափել կը մատնուին, առանց կարենալ մեկնելու մը տալու այս երեւոյթին. հետեւեալ առաւօտ իսկ Ազգայեան ընտանիքէ հեռագիր մը կ'ստանամ այս մասին, եւ ես կ'ստիպուիմ հեռագրաւ գուցէ իրենց նորենձայ Տէր Հօր դառն մահը: Մէնեմէնէն Տիկին Տիգրանուհի Ազգայեան անխնայապէս կ'իջնէ Իզմիր դժբաղդ երիցունին ու մայրը մը խիթարեալ. եւ կը պատմէ մեզ ամենուս մանրամասնօրէն այս տեսիլքը, զմեզ խոր

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՐԴԻ ԴՊՐՈՑ

ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՀԱՅ ԿԱՐԺԱՐՈՆ ԱՂԶԱՆՑ

ԳԻՏԵՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՅԵՐԵՆԵԱՅ

ԻԶՄԻՐ, ԳԵՏԵԳԵՐԻՔ. ՄԻՋԳ ԿԵՆՏՐՈՆ, 69

ՆՊԱՏԱԿ. — «Արդի դպրոց»-ի նպատակն է.

1. — Տալ իր սաներուն զուտ ազգային կրթութեան հետ, լեզուներու ծանօթութիւն, ուսմանց, գիտութեան և գեղարուեստի ճանակ.

2. — Կազմել նկարագիր. իւրաքանչիւրի լաւ ունակութեանց մշակումով և կամքը զօրացնելով.

3. — Մասնաւոր հոգածութեան առարկայ ընել իր սանահայրերուն առողջութիւնն ու ֆիզիքական կրթութիւնը.

«Արդի Դպրոց»-ի մէջ հայ օրիորդը կը պարտաւորուի հայկական մաքուր արտով և ոգով, մեր երկրի մէջ հաստատուած կրօնական և այլ օտար հաստատութեանց սահմանափակ և դիտումաւոր կրթութեան թուրքական տարրեր ուղղութեամբ մը.

Այս նպատակին իրագործման համար վարժարանս պիտի ունենայ միշտ, բացի ձմեռային Տօրէնէն և Տիկինէն, իւր ներքին ուժ, վկայեալ հայ և օտար լաւագոյն ուսուցչուհիներ և ուսուցիչներ.

ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ. — «Արդի Դպրոց»-ը ունի նախակրթարանի և միջնակարգ վարժարանի բաժանումներ.

Նախակրթարանի մէջ կաւանդուին իւր պարտաւորութիւնը՝ կրօն և բարոյագիտութիւն, հայերէն, ֆրանսերէն, անկիլերէն, լեզուները, ազգային և ընդհանուր ազգաց պատմութիւն, գիտութիւն (թուաբանութիւն և քանկական պատմութեան, աշխարհագրութեան, բնագիտութեան և քիմիայի տարրական ծանօթութիւններ), առողջապահութիւն՝ անհատական, տոմարակալութիւն՝ պարզ, քաղաքակարգութիւն, առօրինակ տնտեսութիւն, ձեռագործ, գծագրութիւն, երգ, մարմնամարզ.

Իսկ ուսումնարանի մէջ՝ նոյն լեզուները, զբոսգիտութիւն, հայ և օտար գրականութեան պատմութիւն, հայ և ընդհանրական կամ կրօնից պատմութիւն համառօտ, ուսողութիւն, կրկնատար, բնագիտութիւն, քիմիա, տնտեսագիտութիւն, մարդկագիտութիւն, առողջապահութիւն՝ ընտանեկան և հանրային, մանկատնայնութիւն, հոգեբանութիւն, մանկավարժութիւն, կենցաղագիտութիւն, նկարչութիւն, ձեռագործ, մարմնամարզ, երաժշտութիւն.

Կամաւոր նուագադանակ կամ ջութակ.

Ուսուցումը գործնական և դիւրամբունելի ընելու համար «Արդի Դպրոց»-ը կը գործադրէ ամէն միջոց և արդէն ըստ կրօնի և կազմել իր թանգարանը պատմական, աշխարհագրական, բնագիտական և քիմիական, աշխարհագրական ու այլ գործիքներու, քարտէսներու, պատկերներու և ինչ. հաւաքածոներով.

ՍՆՈՒՆԵՐ. — «Արդի Դպրոց»-ը իր գիշերօթիկներուն կ'աւանդէ օրական 4 ճաշ, բժշկիկ խորհրդակցութեամբ պատրաստուած ճաշացուցակի համաձայն. նախաճաշ, ճաշ, նախընթիք և ընթիք.

—Ո՛չ... Միայն թէ մտքիս մէջ դրած էի երկու հոգի ունեց ձեռքը մտողիք էի խնդրել ձեզմէ՝ փոխարէն ձեր պարտքին. Այդ երկու հոգիներուն մէջէն կը հրաժարիմ և ձեզմէ կը խնդրեմ պարտի Գլխաւոր կանցքը... Ասիկա ձեր պարտքին երկու երրորդ մասն է, պարտքներ.

Այսպէս խօսելով՝ Բարտեան հպարտօրէն պատեանը գրաւ իր սուրը և նշատակ սեղանին առջեւ, այնքան ստոյգ կերեւէր որ սիկարեանները պիտի պահէին իրենց խոստումը.

Ասպետը չէր սխալեր. Այս երեք մարդասպանները, այս երեք սիկարեանները՝ որոնք իրենց տիրող մէջ նշանին վրայ կրօնական էին առանց խղճահարութեան, ըսինքն արդէն որ պատուախնդիր մարդեր էին. Բարտեանի յանկարծակի աղաչանքին առջեւ՝ առանց վարկեան մը իսկ խորհրդածելու, երեք մարդասպանները պատեան զրին իրենց զաշոյններն ու սուրբերը... Սաստիկ կառաւ ինչ, կատաղութիւնէ կը զոգային, բայց խօսքերին

Յերեկանները կը մտնակցին ճաշի և նախընթիքի.

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ. — «Արդի Դպրոց»-ի վարչութիւնը մեզ, բարեացակամ և պահանջատէ միանգամայն, Բանաւոր ա. մէն միջոց կը գործադրէ աշակերտութիւնը պարտաւորաւորութեան և կարգապահութեան համար. Կոչում կ'ընէ անոնց խոսակցութեան և բարի կամեցողութեան որ աւելի իրենց պահեն կարգ կանոնը քան թէ հարկադրուին անոր. Բարի կամեցողութիւնը զօրաւոր օժանդակ մըն է անկի զմեքեան, հետեւեալը և կարգապահութեան, բռնաւոր վարչութիւն մը կ'ապականէ բարոյականը. Նախ ամենամեծ վտանգութիւն կը զուգուի աշակերտներինը. ամէն հրահանգ կը բազմաթիւ արուած միջոցին իսկ և այնուհետեւ, ի հարկին, պահանջուած կ'ըլլայ վարչութիւնս, որովհետեւ «Արդի Դպրոց»-ի նպատակն է զօրացնել աշակերտներին մէջ անկեղծութիւնը. նկարագրի կ'որով, անձնական արժանապատեւութեան զգացումը. մարդը զանեք իրենց վրայ հսկելու և խոհմը ըլլալու ամէն պարագայի մէջ.

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ. — Կընդունուին գիշերօթիկ, ցերեկայ և այցելու աշակերտները.

1. — Լաւագոյն ըլլան 7 տարեկանը.

2. — Ներկայացնեն բարի վարքի վկայական, եթէ արդէն ուրիշ ընկերոց յաճախած են.

3. — Առողջ ըլլան, աւելեան պատուաստի վկայական և գերծ ըլլան տարափոխիկ հիւանդութեան.

4. — Գիտեան հայերէն պարզ ընթերցում, գիր, տարրական ծանօթութիւն թուաբանութեան.

ՏԱՐԵՐՈՒՄԻ ԳԻՏԵՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՕՍՈՒՆ 30 ԳԻՏԵՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆ 20 ԱՅԿԵԼՈՒՄ 6 ՆԻՍԿ. 8 ՈՒՄ.

Մուտքի արձանագրութեան միջոցին պիտի վճարուի բացէն 2. Օսմ. Ո. որ պիտի յատկացուի պոստներու և այլ մասեր ծախքներ, մասնաւոր հաշիւով մը.

Գիշերօթիկ վճարած գումարի մէջ են.

1. — Լաւացք, մանր կարկանդակ.

2. — Սեղանի պատ.

3. — Մարգարէ և լոգանք.

Բժշկիկ այցելութիւն, ղեղ, գիրք ու նուագ և այլ մասնաւոր դասեր ծնողաց հաշիւին են.

Նուագի դասերը վճարուին է 4 Օսմ. սկիւր տարեկան, եթէ 5 աշակերտէ աւելի հետեւող ըլլայ.

ՄԱՐՇՈՒԹԻՒՆ. — Դպրոցական առեւտրական առաջին կիսամեակին արձանագրութեան աշակերտներէ կը գանձուի ամբողջ տարեթուի Փետրվարի վերջին արձանագրութեան. երկրորդ կիսամեակի ամբողջ.

Առժամանակ աշակերտ չընդունուիր. Տարեւրջանի մէջ հրաժարող աշակերտներէ մը թիւակէն չի վերադարձուիր ոչ մէջ գումար.

Եթէ հարկեցուցիչ պատճառով մը վարժարան ընդհատուի, ու է գեղը չըլլար աշակերտներէ թիւակէն.

ԳԻՏԵՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳԻՏԻ ՈՒՆԵՆԱՆ. — 1 Երկարթիկ անկողին իր կազմութեամբ

ը բռնէին...

— Արեւմտ, ըսաւ Շալապըր զոգայով, փոքր տուր Աստուծոյ որ կը գտնուի աշակերտութեան տակ աշխարհի վրայ այն միակ մարդուն որ կարող էր այսօրինակ բառով մը՝ դաշոյններ իրենց պատեանները դարձնել...

— Պարոն Բարտեան, ըսաւ Մոնսըր, ասով վճարած կըլլանք երկու կեանք:

— Կը մնայ մէկ կեանք, ըսաւ Բարտեան.

— Բարեբաղդ պիտի ըլլանք, ըսաւ Մէթ-Մալին. որ մեզմէ ձեր պահանջած միակ և վերջին կեանքը ձերն ըլլայ.

Բարտեան զուգուի թիւեց. Ժպիտ մը խաղաց իր շրթներէն զրոյ ու պատասխանեց աւ տարօրինակ խօսքերով որոնք անշուշտ կը համապատասխանէին մտածումի մը.

(Շար.)

— մէկ հոգիսց —, 72 կամ 3 բրգէ ծածկոց անկողին 1 մեծ և փոքր բարձ. 6—6 բարձի երես. 6 երես արիւղ. 6 անձեռնիկ. 4 գիշերոց. 8—8 շապիկ վարտիկ. թաշկինակ, 2 զոյգ փոշիկ, և 1 զոյգ կրկնակօշիկ, 1 զոյգ հողաթափ, 12 զոյգ զուգայայ, 1 անձեռնոց, 1—1 խոզանակ հագուստի, զիւրու և տկուայի, 2 սանտր նստի և խիտ, 3 ֆանելայ շապիկ (կամաւոր) մէկ համազգեստ և 3 գոգնոց զըզրոցէն տրուած նմուշի և օրինակի համաձայն, 2 տոպրակ հաստ կտակէ (աղտոտներու համար):

Ամէն գիշերօթիկ անթերի պիտի ունենայ վերոյիշեալ ցուցակի բոլոր պիտոյքը. որոնք կրելու են այն թիւը որ հաստատութիւնս կուտայ իրեն.

ԴԻՏՈՒԹՅՈՒՆ. — 1. Հեռաբակ ծը. նոյնքան պարտին անհրաժեշտ կերպով նշանակել քաղաքիս մէջ խնամակալ մը որ ստանան ծնողական իրաւունքներն ու պարտաւորութիւնները.

ՄԱՆՈՒՄ. — Դիւրութիւն տալու համար հեռաբակ ծնողաց, մասնաւոր համաձայնութեամբ մը Տօրինութիւնս պատրաստ է ինք ընդունիլ խնամակալութիւնը.

2. — Ամէն ամսի վերջին կրկին, Մոնսըր Բարեկենդանի և Ջատիկ արձակուրդներուն գիշերօթիկները կը յանձնուին իրենց ծնողաց կամ խնամակալին արձակուրդի նախորդ իրկուրէնէն մինչև քսանը սկսելու առաւօտը.

Աշակերտներէն կ'ընթերցեն ծնողքի կամ խնամակալի անունը յատուկ տոմարով մը զրկուած անձի մը առաջնորդութեամբ միայն.

3. — Գիշերօթիկները կրնան իրենց ծնողքը, խնամակալը կամ ազգականը, ընդունիլ, որոշեալ օրեր և ժամեր միայն.

4. — Լրկուած և ընդունուած ամէն թիւակցութիւն Տօրինութեան ձեռքով միայն կը կատարուի. Աշակերտներէն զրկուած դրամ կամ կրկնէն կ'ուղղուի Տօրինութեան հասցէին.

ՄԱՆՈՒՄ. — Մոնսըրն ու խնդրանքով պիտի բացուի ֆրէզայեան տիպար նախապատրաստարան մը որ պիտի ընդունուին 6—7 տարեկան մանչ թէ աղջիկ խառն:

Արձանագրութիւնները կրկին օգոս. 1-էն վարժարանը կը բացուի սեպ. 1. Ըն առաւօտուն 9—12.

Հիմնադիր-Տօրին ԳԵՐԻԳ ՏԵՐ ԲԱՐՏՈՂ

ՅԱԿՈԲ Պ. ՀԱԼԱՃԵԱՆ

Արաստա Գաւառի իշխ. 157

Թարգոյ յաճախողներուն անակնկալ մը պատճառով համար բերել տուած զմ կրամաքոնի յատուկ բաժնիք, որոնցմով պիտի երգուին ծանօթ երաժշտագէտ Կոմիտաս Վրդ. ի և տաղանդաւոր երգիչ Պ. Շահ - Մուրադեանի զանազան եկեղեցական մենեքները և ազգային երգերը, ինչպէս նաև ամենու ծանօթ Ռոզարի հայկական երգերու բաժնիքը.

Անապարտեցէ՛ք զիմը վերադառնալ հասցէին, այդ դեպքից և հաճախել բաժնիքը ունենալու համար.

Նաև դիմեցէ՛ք Յրանկայ թագ, Գեւորդէի կից Տիգրան Գարեգիպանեանի վաճառատները:

33—50

ՄԱՐԳԱՐ ՄԵՍԻԱՆ

Գասառաձէ Գաստէսի Թիւ 3

Բարի յաճախողներուն դիւրութեան ամար դեղարան փոխադրած եմ Պատահանէ Ճատտէսի Թիւ 3 ուր կը գրուեն թարմ և ընտիր դեղեր և ուր դեղագիրները մասնաւոր խնամով կը պատրաստուին անթերի և անմիջապէս:

Դեղարանս կը յաճախեն ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար մասնագէտ կարող Հայ և օտար բժիշկներ. Հիւանդները բժիշկներու կողմանէ կը քննուին յատուկ քօլլեկլինի սենեակին մէջ, Գաւառներէ եկող հիւանդներու կարող և մասնագէտ բժիշկներ կը յանձնարարուին.

Տօք. Ա. Պալատուրեան կ'գտնուի դեղարան ամեն օր Կ. Ա. Ժ. 8-9 և Կ. Ս. Ժ. 5—6.

Դիւրեայիս պատարկութիւն. 75—74

Կ. ՊՈԼԻՍ Բ.Լ. 26. — Հաւաստի գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պեյն. բանակը Լիբիէն ետ մղած է գերմանացիները պաշտպանելով այդ քաղաքը. Վէստերի մօտ Պեյնները յաղթական յարձակում մը գործած են.

ՆՈՅՆ. — Գերման Ուոլֆ գործաւ. կը ծանուցանէ թէ գերման յաղթականները մտած են պեյն հողին մէջ. Փոքր վաշտ մը փորձած է Լիբիէի դէմ. Թարձակումը չէ յաջողած և վաշտին հրամանատարը խոյս տալով յաջողած է գերի չի բռնուիլ.

ՆՈՅՆ. — Իտալ. կառաւարդութիւնը կրկին յայտարարած է իր չէզոքութիւնը. Նախագահ Սալանտրա շրջաբերականով մը յանձնարարած է ամեն կողմ որ չէզոք տէրութեան մը վրայի կերպով չարժին հանդէպ պատերազմիկներու:

ՆՈՅՆ. — Կր հաւաստեն թէ Աւստրիա ամեն միջոցով կ'աշխատի համոզել Իտալիան որ դուրս ելլէ իր չէզոքութենէն և և միանայ իր զինակիցներուն:

ՆՈՅՆ. — Գերման զօրապետները Հօլանտայի վրայ կը քաշեն գրաւելու համար այս երկիրը:

ՆՈՅՆ. — Գերման սպայակոյտը կը հեռագրէ թէ Լիբիէ գրաւելէ յետոյ պիտի գրաւեն նաև Նաբիւր քաղաքը:

ՆՈՅՆ. — Պեյն/գալի մէջ թշնամի զօրագնացներու մեծ համախմբումներուն շալակով կրօնապաշտութիւնը ընդհանուր մը ընդմէջ փրկան. պեյն և անգլ. զօրք. բաւ և գերման զօրքերու:

ՆՈՅՆ. — Յրանա բոլոր ուժերը կը համախմբուին Մէզոքի վրայ ուր պիտի սկսին մեծ յարձակումները և ուր տեղի պիտի ունենայ նաև վճռական ճակատամարտը:

ՆՈՅՆ. — Բարիզէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ժիւլ Լը Մէթր մեռած է:

ՆՈՅՆ. — Հռոմի թերթերը Լոնտոնէ կը տեղեկանան թէ տեղ. տորմիզը որ հիւսիսային ծով կերթար. Լոնդոնից և Գերման նաւաբաժնիք մը. սկսած է մեծ ճակատամարտ մը և երկու կողմերը կատաղութեամբ կռուած են: Գերման նաւաորմիզը յաղթուած է ի վերջոյ և կէս ժամու մէջ բոլորովին բնաջինջ եղած է: Անգլ. կրակներու մէջ զանազան երկու Գերման զրահաւորներ ընկղմած են. Երեք գերման նաւեր քանի մը վայրկեան դիմադրելէ յետոյ ստիպուած են անձնատուր ըլլալ և այս ժամուս զէպի Անգլիա կը տարուին նաւադիրի միջոցաւ. Անգլ. տորմիզը աննշան վնասներ կրած է:

Բարիզի և Լոնտոնի մէջ խանդավառութեամբ կը տոնեն այս յաղթութիւնը:

Փորձառու, հմուտ և վկայեալ ուսուցչ. մը ազատ ժամեր ունենալով. պատրաստ է հայերէնի, թուրքերէնի, պատմ. և աշխարհագրութեան դասեր աւանդել վարժարաններու, առնելու և գրասենեակներու մէջ. Դիւրեւոյց եղանակ և դիւրամաշէնի պայմաններ. Փափողները կը հրաւիրուին օգտուիլ առիթին:

Դիմիլ խմբագրութեանս. 4—4

պեյն, կանխաւ կրկնուած ձեզի որ միաբերինս դրած ենք աղմուկ հանել. Գաղաքին ամէն կողմերը լեցուած են Պ. Կրիստինի գիշերպահներով. Տարակոյս չիկայ թէ՛ յաղթէք կամ յաղթուէք. ամէն պարագայի մէջ պիտի բռնուիք. Եւ ասիկա իրական վիշտ մը պիտի ըլլայ մեզի համար... Մտածեցէ՛ք, դեռ ժամանակ ունինք...

— Ձեր այդ խօսքերը շատ իմաստալից են, ըսաւ Բարտեան՝ իր սուրին ծայրը վար առնելով:

— Ա՛յ... Ինչ որ ալ ըլլայ, ողջամիտ մարդ մըն էք:

— Այո՛, պէտք ունիմ Շարթիէն հեռաւառէն արեւ ծագելուն պէս, և ձերբակալուելուս մասին շատ հոգ չեմ ընել. Այսպէս, պարոններ, ձեզի հետ չպիտի կռուիմ, կը բաւէ որ զիս շտապէք ձեզ սպանելուն ինչ որ մեծապէս պիտի վրշտաթելէր զիս...

— Ուրեմն ազատ կը թողուք մեզ գործելու, այնպէս չէ՞, գոչեց Շալապըր:

National Union Society Ltd

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. Է
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդունում է իրականացրուք

Պահույն, Գույքեր եւ այլն. աշխի է քան

Վճարում է միևնույն պայմաններում համար աշխի քան

Անգլ. Ոսկի

16.000.000

90.000.000

Այս հասկացմանը ընկերությունը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ շենքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատակաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ

LIVERPOOL 11 DATES

PHOENIX (LONDON)

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրի ներկայիս առկա տեսակ ապրանքներ, ընդդեմ ծովային արկածների:

The Central Insurance Co. Ltd.

LONDON

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ THE LIVERPOOL & LONDON & GLOBE ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Որոշ իրականացրուք եւ գույքերը աշխի են քան Անգլ. Ոսկի 12.500.000

Յիշեալ առաջնակարգ ընկերության հաշտյն նմանապես կրկնողները հրդեհի դեմ առկա տեսակ ապահովագրություններ, դիտարկողների պայմաններով:

Լիազոր ներկայացուցիչ ԻՋՄԻՐԻ ԵՆ ՇՐՋԱԿԱՅԻՆ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱԾ ԿԱԶՄԱՐԷԹ ՊԱՐԲԱՅԱՆ 22, 25, 27

I. R. PRIV. ASSICURAZIONI GENERALI DE TRIESTE

Հաստատում 1831 թ.

Երաշխադրեալ գումարներ 31 Դեկտ. 1912 թ. 456,085,757.31

Այսինքն Ա.Ո 18,243,430.94

Վնասներու համար վճարուած՝ Ընկ. կողմէ 1912 թ. 51,470,645.30

Եւ իւր հիմնարկութեան ի վեր [1831] » 1,168,459,027.64

Ապահովագրեալ գումարներ 1912 Դեկտ. 31 թ.

Կեսանքի ճիւղ 31 թ. 1,330,570,404.75

Հրդեհի ճիւղ 1912 թ. 19,872,868,206.44

Մովային ճիւղ » 4,193,831,692.05

Վերջում թուանշանները բաւական են աւելի պերճախօս են հաստատելու համար թէ սոյն ընկերութիւնը այնպիսի ընդարձակ գործառնութիւն մը ունի որ ըստ ամենայնի կը համապատասխանէ հասարակութեան փափաքներուն եւ պէտքերուն, ընծայելով բացարձակ երաշխադրութիւններ, տղիական կատարելագործեալ եւ գործնական ապահովագրութեան սխեմաներ, ուղղամտութիւն ու փութկոտութիւն վնասներու վճարմանց մասին, չափաւոր զիններ:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել իզմիւրի ընդհ. գործակալութեան:

ԱՅՍԱՍՈՒԼԱ ԵՂԲԱՐՔ

THE SINGER MANUFACTURING CO. INC. Only one, 10 years, 1914
NEW-YORK.

ԵՍՏՐԷԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ի ԳԱՂԱԳԻՍ

Տիւրք

Գաղտնի տեղեկութեան համար թէ՛ յանձն կ'առնենք ձեր արար ձեռագրութիւնն արդիւնքն կ'արի մեքենան շահագործելու, որ եւ նուիրենք նէթիւք չզգարան զնախնորսն կ'արտադրու փախարէն:

Հանձնէք ընդունել Տիւրք մեր խորին յարգանքն:

P. THE SINGER MANUFACTURING COMPANY

Smyrna Branch

Handwritten signature

Ա. Ի. Ե. Լ. Ի. Գ. Ա. Ն.

2.000.000 ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ

-ՃԻՇԴ ՈՒ ՃԻՇԴ 2,223,600 ՖՐ. 1912 ԻՆ-

Ահա այն գումարը որ խկապես բաժնուած է բաժնեկիցներուն, հրապարակային առնական վիճակարկութեամբ

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՒՄԻ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ ենթարկուած պէտական ծրան. կառավ. հակակշռի:

Առկա կ'արեւորագոյնը յոյր մասնաւոր հաստատութեան, որոնք այս կամ այն կերպով կ'դիտարկեն ժողովրդային խնայողութիւնը:

ՊԱՀԵՍԻ ԳՈՒՄԱՐ 140.000.000

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ Կեանքի Ապահովագրական Ընկերութիւն:

ԲՂԻՄՈՒ ՎԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ Դրամագրիտային Ընկերութեան:

ՄԱՍՆԱՐ Ընկերութիւն ենթարկուած ծրան. կառավ. հակակշռի:

ԱՆՈՒՆ Ընկերութիւն 2,000,000 դրամագրիտով:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կեանքի՝ ցկեան հաստատութիւն:

ՆՈՐ ՊԱՀՍԱՆԵՐ՝ Մասնաւոր Խառն Ապահովագր.

Ընկերութեան Թուրքիոյ դրամատուն. — ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար դիմել մասնաւորի ԲԵՅԵՆՆԵՆ ԲՈՒՆ կամ ընդհ. գործակալութեանց:

ՖԻՆԱՆՇԻՆԵՐ ԵՒ ԱՍԷՆԱԶԻ

ԻՋՄԻՐ — Պարպարէսօ Խան

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ

ԳԱՄԷԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԻՔ ԿԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառանոցի մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ, որոնք ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէն նորաճաշակները:

Գիններու անհամեմատ ամենաթանկ, ապրանքներու ամենաթանկ անմրցելի և Այցելեցէք անգամ մը ԳԱՄԷԼԻԱՅԻ Վաճառանոցը համոզուելու համար:

ՏԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆ